

IRENE HOWAT

Zece fete
care au făcut istorie

Traducere de *Ofelia Antal*

 CASACĂRȚII
Oradea, 2019

Cuprins

Mary Jane Kinnaird	9
Emma Dryer	21
Florence Nightingale	33
Lottie Moon	45
Ida Scudder	57
Jeanette Li	69
Henrietta Mears	81
Bessie Adams	93
Betty Greene	105
Elisabeth Elliot	117
Întrebări de verificare	129
Răspunsuri	133

Mary Jane Kinnaird

Fetița își roti privirea peste frații săi și surorile sale, strânși în cerc. Pe fețele lor se reflectau licăririle focului de cărbuni, iar lumina flăcărilor dansa în ochii lor. În familie erau șase frați, iar ea era mezina, mai mică decât restul cu câțiva ani. Era Crăciun și se adunaseră cu toții la bunici pentru a petrece un timp împreună. Sir Gerard Noel și Lady Barham își iubeau foarte mult nepoții.

— E foarte trist, spuse Mary Jane, că voi toți vi-i amintiți pe tati și mami, dar eu nu-i țin minte deloc.

Sora ei mai mare se întoarse spre ea.

— Am fost tare mâhnită când au murit, spuse ea. Și îmi amintesc că mă întristam și mai tare când mă gândeam la tine, care n-aveai să ți-o amintești niciodată.

— Povesteți-mi despre ei, îi rugă copila. Așa mi-aș putea imagina că i-am cunoscut.

Sora cea mai mare a lui Mary Jane preluă inițiativa.

— Păi hai s-o luăm în ordine, să spunem pe rând fiecare câte ceva ce ne amintim despre părinții noștri. Începe tu, i se adresă fratelui său.

— Tata era bancher, spuse flăcăul.

— Și era mereu îmbrăcat elegant, spuse cel de lângă el.

— Mami era tare bună și blândă, adăugă una dintre surorile lui Mary Jane.

— Dar era și o persoană foarte serioasă, comentă fratele ei.

— Mama era tare bună, spuse sora cea mai mare. De fapt, Mary Jane, chiar dacă nu ți-o amintești, te asemeni mult cu mama. Ești blândă, amabilă și serioasă.

În acea seară Mary Jane merse la culcare mai fericită decât fusese în ultimele săptămâni, deoarece o frământase mult gândul că nu și-a cunoscut niciodată părinții.

— Din păcate vacanța s-a terminat, spuse domnișoara Holloway. Iar astăzi cred că ar trebui să începem cu lecția de pian.

Mary Jane îi zâmbi guvernantei sale. În timpul vacanței cântase la pian de multe ori de dragul fraților și surorilor sale, ba chiar învățase și un cântec nou. Așezându-se la pian, începu să-l cânte. Domnișoara Holloway făcu ochii mari, apoi un zâmbet îi lumină fața.

— Dar cine te-a învățat acest cântec? întrebă ea încântată.

— Fratele meu, William, răspunse copila. A spus că ar fi o surpriză frumoasă pentru dumneavoastră.

— Și a avut perfectă dreptate, râse domnișoara Holloway. Mi-ar face mare plăcere să mi-l mai cânti o dată.

Fericită că o bucurase pe guvernantă, Mary Jane se așeză din nou la pian și începu să cânte. Fratele lui Mary Jane (cel care o învățase cântecul) intră în cameră în timp ce surioara lui cânta.

— Bravo, Pisicuță, o lăudă el, aplaudându-i interpretarea.

Pe chipul fetiței apărură un zâmbet larg. Frații și surorile ei erau deja stabiliți la casele lor și avea fiecare familia lui, așa că momentele petrecute împreună la bunici erau întotdeauna deosebite. Mary Jane trăia cu bunicii ei, aici era casa ei pe care o iubea din tot sufletul, dar și mai tare îndrăgea momentele când întreaga familie era reunită... și îl adora pe William, chiar dacă o striga cu porecla aia groaznică!

— Îți sugerez să termini în această după-amiază cu scrisorile de mulțumire, spuse domnișoara Holloway, pe când terminau lecțiile de dimineață. Mai ai de scris una adresată nașei tale și una unchiului tău.

Cu toate că Mary era foarte isteată, nu reușea nici să scrie, nici să citească prea bine. Așa că trecu ceva timp până să scrie cele două scrisori de mulțumire. După ce-i termină de spus nașei sale cât de mult îi plăcuse cadoul pe care i-l trimisese, încă mai rămăsese mult spațiu liber pe pagină. Pe când se frământa ce să mai scrie, îi veni o idee pe care o așternu repede pe hârtie ca să n-o uite.

„Sper ca, ori de câte ori vei da telefon, să pot răspunde perfect la întrebările din catehism (întrebări și răspunsuri din Biblie).” După care, semnându-se, îndoii foaia de hârtie, bucuroasă că s-a achitat de această datorie.

Chiar îi place să învețe din catehism, gândi domnișoara Holloway, pe când verifica scrisoarea de greșeli de ortografie. Cât o fi ea de micuță, cred că Mary Jane este deja creștină.

Până să împlinească 15 ani, Mary Jane își formase obiceiul de a ține un jurnal. Iar paginile acestuia ne arată că fata se gândea mult la ce înseamnă să fii creștin.

„3 decembrie 1831 – În săptămâna asta nu m-am rugat pentru ceilalți oameni, nici pe-aproape cât ar fi trebuit! Într-o seară am fost de-a dreptul nesuferită și m-am lăsat iritată de fleacuri. În fiecare zi în timpul rugăciunii în familie, gândul mi-a zburat în toate direcțiile. Pe deasupra am și irosit o grămadă de timp.”

„10 decembrie 1831 – Cred că mândria este cel mai mare păcat al meu și se face deseori simțită. Uneori mă simt atât de nerecunoscătoare și nemulțumită, adesea uitând de Dumnezeu.”

„17 decembrie 1831 – Biblia ne îndeamnă să-L imităm pe Isus, ori eu nici pomeneală să fac așa ceva. El a fost atât de bun, iar eu sunt amabilă numai cu cei pe care chiar îi plac.”

Însă dacă altcineva i-ar fi citit jurnalul, s-ar fi gândit că era prea aspră cu sine însăși, căci adolescenta era foarte blândă și bună și părea că se străduiește din răspuțeri să-și trăiască viața așa cum ar trebui să o facă o tânără creștină.

— Cred că e timpul să-ți cumpărăm niște rochii noi, îi spuse Lady Barham nepoatei ei celei mai mici.

Mary Jane se privi în oglindă.

— Dar rochia asta n-are nicio problemă, spuse ea. Iar celelalte rochii pe care le am mai pot fi purtate vreun an sau doi. N-am mai crescut așa mult în ultima vreme.

Doamna Barham se așeză și o privi.

— Tot cred că ai nevoie de niște rochii noi. Astea poate că încă îți vin, dar nu mai sunt la modă. Doar nu vrei să fii demodată la vârsta ta!

Cu toate că nu-i păsa deloc de modă, Mary Jane fu de acord să meargă la croitoreasa bunicii ei. Însă fu o după-amiază greu de îndurat, în care a trebuit să se uite peste valuri de pânze care n-o impresionară deloc, să aleagă modele și croieli ce n-o puteau interesa mai puțin și să se plictisească de moarte câtă vreme croitoreasa înfugea bolduri și făcea pense. Simți o mare ușurare când proba se sfârși și putu să îmbrace vechea ei rochie albastră și să plece acasă. Până să sosească noile rochii, ea uitase complet de ele.

— Nu știu ce-o să ne facem cu Mary Jane, se plângea Lady Barham soțului ei. Nu o interesează deloc lucrurile care le preocupă pe majoritatea fetelor de vârsta ei. Adeseori mă întreb ce drum își va alege în viață.

Când Mary Jane avea 21 de ani, a mers să locuiască cu unchiul ei, pastorul Baptist Noel. O încânta tare mult să stea la masă și să-l asculte cum vorbește. În casa lui rochiile elegante nu contau. Aici fata se putea gândi la chestiuni mult mai interesante.

— Azi am vizitat o „colonie” de oameni foarte săraci, în St Giles, îi spuse unchiul Noel într-o zi.

— Povestește-mi cum a fost, spuse Mary Jane. Vreau să știu cum își duc viața cei săraci.

Unchiul Noel își privi nepoata și văzu că vorbește serios. Se așeză lângă ea pe băncuța de sub fereastră și începu să-i povestească ce văzuse.

— Cred că li se spune „colonii” din cauză că sunt o grămadă de clădiri foarte aglomerate, înalte și înguste, deși, eu mă gândesc mai de grabă la un copac plin de cuiburi de

corbi. Într-o clădire pe care am vizitat-o azi locuiau peste 300 de persoane, fiecare dintre ele fiind teribil de sărace. Uneori, în aceeași încăpere locuiesc mai multe familii. Am auzit de o cămăruță în care locuiau cinci familii, câte o familie în fiecare colț și încă una în mijloc. Când cineva a întrebat cum se descurcă, bărbatul dintr-o familie care locuia în colț spuse că situația fusese acceptabilă până când familia din mijloc a luat pe cineva în gazdă. Sărăcia e groaznică, concluzionă el, dar ce e mai rău e faptul că aproape niciunul dintre locatarii casei nu știe că Isus le poate mântui sufletele.

— De aceea ai ajutat la fondarea organizației London City Mission acum doi ani? întrebă Mary Jane.

Unchiul Noel privi spre fata cu mină gravă care ședea alături de el.

— Da, spuse el. De aceea sper ca această lucrare a orașului să aibă mare succes. Vor fi angajați oameni obișnuși – mai degrabă decât pastori – care să meargă să stea de vorbă cu oamenii de rând ai Londrei.

— Mă voi ruga pentru misionari, promise Mary Jane. Iar unchiul Noel nu se îndoii de acest lucru.

În 1841, la doar patru ani după ce se mutase în casa unchiului ei, Mary Jane fondă o organizație proprie. E vorba de St John's Training School for Domestic Servants. Cum sosea vreo fată la cursul de formare, Mary Jane îi nota datele personale într-un caiet și ținea cont de lucrul pe care îl făcea. Se ținu de acest obicei timp de mulți ani, chiar și după ce peste 1000 de tinere trecură prin școala ei de pregătire.

Și nu doar atât, investi o sumă mare din fondurile personale, alături de fonduri strânse de pe la prieteni, pentru

a finanța cursurile. Nici după ce se căsătorii cu distinsul Arthur Kinnaird la 26 de ani, nu-și pierdu dragostea de a-i ajuta pe oameni.

De-a lungul anilor ce-au urmat, Mary Jane încercă să le atragă pe prietenele ei la subiectele ce o interesau pe ea și să le distragă atenția de la modă, lucru care pe ea n-o interesa câtuși de puțin. Trimiterea invitației la ceai și discuții, iar temele erau cât se poate de serioase.

O invitație de-a ei, dintr-o miercuri din luna mai a anului 1848, avea în program următoarele subiecte:

1. Educația creștină – în special pentru copiii săraci și neglijați.
2. Problemele coloniilor britanice.
3. Cum să îmbunătățim condițiile de trai pentru locuitorii Londrei.
4. Cum să răspândim Vestea Bună despre Isus în Europa.

În următoarea miercuri, prietenele ei au fost invitate să discute despre:

1. Educație.
2. Emigrație.
3. Bărbații tineri din orașe.
4. Problemele oamenilor care locuiesc în regiunile rurale.

A lua ceaiul cu Mary Jane Kinnaird putea fi o adevărată provocare!

Întrucât ea nu prea avea amintiri cu mama ei, când i s-au născut copiii, Mary Jane se strădui mult să fie o mamă bună.

— Știu că la modă e să-ți vezi copiii doar foarte puțin, înainte de a merge la culcare, îi spuse ea soțului ei, dar eu

nu voi accepta așa ceva în casa noastră. Ei pot să intre în camera mea oricând, fără să bată la ușă.

Sir Arthur păru șocat.

— N-o să ai pic de pace, spuse el. Toată ziua o să fie un du-te-vino permanent.

Mary Jane zâmbi.

— Asta și vreau.

Lady Kinnaird era mama pe care și-ar fi dorit-o pentru sine.

Nu conta cu ce era ocupată, copiii ei erau mereu bine-veniți. Indiferent ce se întâmpla în casă sau indiferent ce musafiri, mai mult sau mai puțin importanți aveau, Mary Jane se ruga în fiecare seară cu copiii ei, înainte de a-i culca. Chiar și după ce îi crescuseră copiii, îi purtă permanent în gândul și în rugăciunile ei. Și ce să vezi, când fiul ei plecă la școală cu internat, nu trecea o zi fără să-i scrie!

În timpul Războiului din Crimeea, din 1854-1855, Lady Kinnaird descoperi existența unei probleme. Și împreună cu două prietene deciseră să facă ceva în această privință.

— Am auzit că soldații răniți din Crimeea nu primesc îngrijirile necesare și că mulți mor din cauza lipsei de îngrijire, le spuse ea prietenelor ei.

— Știu, încuviință una dintre ele. Au nevoie de asistente medicale bine instruite care să meargă acolo și să le dea o mână de ajutor.

— Păi unde putem găsi infirmiere pregătite? întrebă cealaltă.